

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

2024

คำนำ

การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืนเป็นหน้าที่ของทุกคนภายในองค์กร ในการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบภายในองค์กร ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล โดยปัจจัยหลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่ประสบความสำเร็จเกิดจากความมุ่งมั่นของผู้บริหาร ซึ่งเป็นเจตจำนงของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในการที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และยังสามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐอีกทาง การทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่สามารถค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ดังนั้น การวิเคราะห์ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องดำเนินการไว้ล่วงหน้าเสมอ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตภายในมหาวิทยาลัย ตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยคัดเลือกจัดระดับความสำคัญในแต่ละประเด็นความเสี่ยง ตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต 4 ประเด็น ดังนี้ 1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การบริหารตามภารกิจ 3) การจัดซื้อจัดจ้าง 4) การบริหารงานบุคคล ซึ่งจากผลการประเมินและวิเคราะห์พบว่า มีพันธกิจ/ภารกิจ/กระบวนการที่สำคัญที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตอยู่ 8 กระบวนการ ซึ่งในแต่ละกระบวนการมีการกำหนดมาตรการ/กิจกรรมลดความเสี่ยง/แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต พร้อมจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง สื่อสารสร้างการรับรู้ และความเข้าใจ เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ โดยมีเป้าประสงค์เพื่อมุ่งให้กิจกรรมการควบคุมเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ทำให้การป้องกันการทุจริตมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับองค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน คณาจารย์ นิสิต และประชาชนทั่วไปว่ากระบวนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมถึงเพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น และสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ทันเวลา อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
และควบคุมภายใน มหาวิทยาลัยแม่โจ้

2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	2
สารบัญ	3
บทสรุปผู้บริหาร	4-5
ประกาศนโยบาย No Gift Policy ประจำปี พ.ศ. 2567	6-9
ส่วนที่ 1	10-14
❖ วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยแม่โจ้	
❖ วัตถุประสงค์ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต ปี 2567	
❖ ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของมหาวิทยาลัย	
❖ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
❖ องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดการทุจริต	
❖ คำศัพท์ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต	
❖ คำนิยามศัพท์	
ส่วนที่ 2	15-29
❖ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
✔ การระบุเหตุการณ์เสี่ยง (Risk Event Identification)	
✔ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	
❖ แผนและมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2567	
ส่วนที่ 3	30-34
❖ ผลการดำเนินงานตามมาตรการการบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ 2566	
ภาคผนวก	35-38
❖ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุมภายใน มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ 1532/2566 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2566	

บทสรุปผู้บริหาร

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในฐานะส่วนราชการซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม มีวิสัยทัศน์ “เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีความเป็นเลิศทางการเกษตรในระดับนานาชาติ” ด้วยการดำเนินพันธกิจหลัก 4 ด้าน และพันธกิจสนับสนุนด้านการบริหารจัดการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด จึงมีความตระหนักและเห็นว่าควรมีมาตรการป้องกันการทุจริต หรือการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้จะสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในหน่วยงานได้ รวมถึงเป็นการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวคิดหลักธรรมาภิบาลที่ดี (Good Governance) ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นการเป็นองค์กรใสสะอาด สามารถสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการนี้ จึงประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) มาใช้เป็นกรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นแนวทางในการควบคุม กำกับ และลดความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงาน

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีการดำเนินการตามกฎหมาย พระราชบัญญัติอย่างเคร่งครัด และได้ส่งเสริมให้หน่วยงานภายในตามโครงสร้างองค์กรครบทุกหน่วยงานให้ดำเนินการตามพันธกิจด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นธรรม โดยยึดมั่น และให้ความสำคัญในการรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ตามหลักจริยธรรมและคุณธรรมที่ดี หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี รวมถึงหน่วยงานภายในมีการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ อย่างเคร่งครัดและมีการปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรยึดมั่นในจรรยาบรรณ จริยธรรมและคุณธรรม ในการให้บริการอยู่เสมอ รวมถึงมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตการรับสินบน และผลประโยชน์ทับซ้อนในมหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การรับสินบน และผลประโยชน์ทับซ้อน

จากการที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้เข้าร่วมรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ดังกล่าว ส่งผลให้ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- ✓ ส่งผลให้ได้มีการพัฒนาการดำเนินงานตามกรอบและหลักเกณฑ์การประเมิน ITA อย่างต่อเนื่อง ซึ่งการประเมิน ITA นั้น ถือเป็นเครื่องมือของหน่วยงานภาครัฐได้สำรวจและประเมินตนเอง เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลอันส่งผลให้เกิดความตระหนักและปรับปรุงการบริหารงานและกำกับดูแลการ ดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และให้ความสำคัญกับด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กรตนเองมากยิ่งขึ้น

✓ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของมหาวิทยาลัยในทางปฏิบัติอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตื่นตัวและหันมาให้ความสนใจต่อการพัฒนาแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ ของตนเองให้ทันสมัย และน่าสนใจมากขึ้น

✓ ส่งผลให้มหาวิทยาลัยมีการจัดการข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบระเบียบ และเตรียมความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะให้ได้รับทราบและส่งเสริมให้เกิดการตรวจสอบ

✓ ที่สำคัญส่งผลให้มหาวิทยาลัยและหน่วยงานภายในมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อลดโอกาสและแรงจูงใจในการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้มีการดำเนินการควบคุมอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ระดับมหาวิทยาลัย และระดับส่วนงาน/หน่วยงาน

ประกาศมหาวิทยาลัยแม่โจ้

เรื่อง นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

โดยที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ตระหนักถึงความสำคัญในการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยม และแนวทางที่เหมาะสม ให้ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ทุกคนได้ยึดถือปฏิบัติเกี่ยวกับการให้หรือรับของขวัญ หรือของกำนัล หรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อป้องกันการเรียกรับสินบน หรือการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้อื่น รวมถึงการใช้อำนาจหน้าที่หรือตำแหน่งในการเอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่น และเพื่อให้การขับเคลื่อนแนวทางดังกล่าวเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สอดรับกับแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ มหาวิทยาลัยแม่โจ้จึงกำหนดนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) สำหรับให้ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ได้รับทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยทุกคนต้องไม่แสวงหาเพื่อให้ได้มาซึ่งของขวัญ ของกำนัล หรือผลประโยชน์อื่นใดที่มีขอบด้วยกฎหมาย

๒. ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยทุกคนต้องไม่ให้ หรือรับของขวัญหรือของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ในขณะที่/ก่อน/หลังปฏิบัติหน้าที่ เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำอันอาจมีผลต่อดุลพินิจหรือการตัดสินใจ ซึ่งนำไปสู่การเลือกปฏิบัติ ก่อให้เกิดประโยชน์ทับซ้อน หรือส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๓. ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยทุกคนต้องไม่ยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัว ให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดกับผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

๔. การแสดงความยินดี หรือการแสดงความปรารถนาดีในโอกาสต่าง ๆ ตามปกติประเพณีนิยม ควรใช้วิธีการแสดงออกด้วยวิธีการอย่างอื่นแทนการให้ของขวัญ เช่น การใช้บัตรอวยพร การลงนามในสมุดอวยพร หรือการสื่อสารผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

๕. ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมีหน้าที่แจ้งให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบถึงนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้อย่างทั่วถึง

๖. กรณีที่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยรับของขวัญจากการปฏิบัติหน้าที่ทุกกรณี ให้ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยบันทึกรายงานรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับของขวัญนั้นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือผู้รับ ๑ (หนึ่ง) ลำดับชั้น เพื่อพิจารณาสั่งการภายใน ๓๐ (สามสิบ) วัน ตามแบบรายงานการรับของขวัญ และของกำนัลตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ท้ายประกาศนี้ และแจ้งแบบรายงานดังกล่าวมายังมหาวิทยาลัยโดยด่วน

๗. กรณีที่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดไว้เพื่อเป็นการรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี จากผู้ซึ่งมิใช่ญาติ ที่มีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสเกิน ๓,๐๐๐ (สามพัน) บาท ให้ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยผู้นั้น แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นต่ออธิการบดี ภายใน ๓๐ (สามสิบ) วัน นับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้ เพื่อให้อธิการบดีวินิจฉัยว่า มีเหตุผลความจำเป็นที่เหมาะสม และสมควรที่จะให้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่ ตามแบบรายงานทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ท้ายประกาศนี้

๘. นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยต้องถือปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระพล ทองมา)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้

Maejo University Announcement on the Policy of Not Accepting Presents and All Kinds of
Gifts from Performing Duties (No-Gift Policy)
For the Fiscal Year 2024

Maejo University recognizes the importance of strengthening organizational culture, values, and appropriate guidelines for all Maejo University performers to practice regarding giving or receiving gifts or presents or any other benefits from performing their duties. However, to prevent receiving bribes or receiving property or any other benefits from others, including using authority or position to provide benefits to oneself or others, and to drive forward this approach continuously consistent with the guidelines driving the national reform plan for prevention and suppression of corruption and misconduct, Maejo University has established a policy of not accepting presents and all kinds of gifts from performing duties (No Gift Policy) for those working at the university be informed and strictly observe the followings:

1. All university performers must not seek to obtain presents, gifts, or any other unlawful benefits.
2. All university performers must not give or receive presents or gifts of any kind from performing duties during, before, and after performing duties to avoid actions that may affect judgment or decision, which leads to discrimination, causing conflicting benefits, or resulting in corruption and misconduct both now and in the future.
3. All university performers must not consent or knowingly sympathize with someone in the family to give or receive gifts or other benefits to those involved in the work.
4. To congratulate or express good wishes on various occasions, as usual, traditional methods should be used to express other means instead of giving gifts, such as greeting cards, signing the blessing book, or communicating via electronic channels.
5. University performers must thoroughly inform stakeholders of Maejo University's policy of not accepting presents and all kinds of gifts while performing their duties (No Gift Policy).
6. In all cases when university performers receive gifts for performing their duties, they shall record and report details of the facts regarding the receipt of such gifts to their supervisor

1-level higher above the recipient for consideration and make a judgment within 30 (thirty) days according to the form for reporting receipt of presents and gifts based on the No Gift Policy from performing duties at the end of this announcement and send the mentioned report form to the university immediately.

7. In cases when university performers must receive property or any other benefits to maintain goodwill, friendship, or good relations from someone who is not a relative and it is worth more than 3,000 (three thousand) baht from a person on each occasion, that university performers must inform the President with the details of the facts regarding receiving such property or any other benefit within 30 (thirty) days from the date of receiving it for the President to decide on the reason, necessity, and appropriateness and whether it is appropriate to receive such property or other benefits as their rights or not. The form for reporting assets or other benefits calculated in money at the end of this announcement must be used.
8. Besides what is specified in this announcement, all university performers must abide by the Constitutional Act Concerning the Prevention and Suppression of Corruption, B. E. 2018, Section 128, the Announcement of the National Anti-Corruption Commission Concerning the criteria for receiving property or other benefits by the Ethics of Government Officials, B. E. 2020 and the regulations of the Office of the Prime Minister Concerning giving or receiving presents by government officials, B.E. 2022.

It was announced on December 26 , 2023.

.....
(Associate Professor Dr. Weerapon Thongma)

President of Maejo University

ส่วนที่ 1

วัตถุประสงค์การบริหารจัดการความเสี่ยง มหาวิทยาลัยแม่โจ้

1. เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรที่มีความมั่นคงและยั่งยืน
2. เพื่อให้มีการเฝ้าระวัง ป้องกัน และบริหารจัดการ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด และลดความรุนแรงของผลกระทบ จากปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ อันนำไปสู่ความสูญเสีย ความล้มเหลว และเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัย
3. เพื่อให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล อย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต (ปี 2567)

1. เพื่อสร้างมาตรการในป้องกัน สกัดกั้น ลด เข้าใจจุดเสี่ยงและปิดโอกาสการทุจริต
2. เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
3. เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงของมหาวิทยาลัย
4. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรของมหาวิทยาลัย และสามารถนำไปปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต
5. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานมีการบริหารงานด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของมหาวิทยาลัย

ประเภทของความเสี่ยงการทุจริต 4 ประเด็น ดังนี้

1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
2. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การบริหารตามภารกิจ
3. การจัดซื้อจัดจ้าง
4. การบริหารงานบุคคล

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มหาวิทยาลัยประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยใช้หลักการตามแนวปฏิบัติมาตรฐานสากล COSO-ERM แบบบูรณาการในขั้นตอนที่ 3 และ 4 ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นหลักและกรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี 4 กระบวนการ ดังนี้

1) Corrective: แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาแล้ว สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

2) Detective : ฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรกตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัย ทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือแจ้งเบาะแสแก่ผู้บริหาร

3) Preventive: ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับปรุง Work flow ปิดช่องว่างไม่ให้การทุจริตเข้ามาได้

4) Forecasting: การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะอาจเกิดขึ้น และป้องกัน ป้องปรามไว้ล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ การคาดการณ์หรือประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต 3 ปัจจัยที่เรียกว่าสามเหลี่ยมการทุจริต ได้แก่ 1) มีความกดดัน (Pressure) หรือแรงจูงใจ (Opportunity) 2) โอกาสในการกระทำความผิด ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน (Rationalization) และ 3) การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ หรือมีข้ออ้าง/เหตุผลที่ทำให้ผู้กระทำมีความรู้สึกดีขึ้น เพียงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งก็สามารถกระตุ้นให้มีการกระทำการทุจริตได้ ดังนั้นการปิดโอกาสในการก่อการทุจริตโดยการเสริมจุดแข็งของการควบคุมภายในนั้น จะเป็นการสร้างเกราะป้องกัน ให้กับองค์กรได้เป็นอย่างดีโดยใช้หลักการบริหารความเสี่ยงจากการทุจริตเข้ามาเป็นเครื่องมือช่วยลด/ป้องกัน

คำศัพท์ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต : ทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ตามหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R. Cressey (1940)

Opportunity: โอกาส เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เอื้ออำนวย มีสิ่งล่อตาล่อใจเปิดโอกาสที่จะฉกฉวยผลประโยชน์ เนื่องจากความบกพร่องหรือจุดอ่อนของระบบงาน หรือช่องว่างของ กฎระเบียบที่เปิดโอกาสให้ทำได้

Pressure: ความกดดัน ความกดดัน และแรงกดดันเมื่อเกิดเหตุการณ์คับขันจากสภาพแวดล้อม ที่เป็นอยู่ มีความจำเป็นต้องการเงิน

Incentive / Motive: แรงจูงใจ แรงบันดาลใจ มีสิ่งจูงใจ

Capability: ความสามารถ มีความสามารถที่ทำได้ที่เกิดจากอุปนิสัย ความสามารถเฉพาะตัวของ ผู้ปฏิบัติงาน และลักษณะงานเอื้อประโยชน์ที่จะประพฤตินิยมชอบและทำการทุจริตได้

Rationalization: มีเหตุผล มีเหตุผลเข้าข้างตนเองว่าสามารถทำได้ คนอื่นยังสามารถทำได้โดยไม่คิดว่ามีผิด มีความสามารถ และโอกาสที่เกิดจากตำแหน่งหน้าที่

Greed: ความโลภ เกิดความละโมภโลภมาก เห็นคนอื่นทำผิดแล้วไม่ได้รับการลงโทษ จับไม่ได้ จึงหลงผิดอยากทำบ้าง ไม่พึงพอใจในสิ่งที่ตนมี

Need: ความต้องการอยากได้ ความต้องการหรือความจำเป็นที่ต้องการใช้เงิน จึงเป็นแรงกดดัน ให้ทำทุกสิ่งทำได้เพื่อให้ได้เงินมา

Expectation: ความคาดหวัง คาดหวังว่าสิ่งที่ตนกระทำไม่มีผู้อื่นล่วงรู้ และเอาผิดได้ หรือโอกาสที่จะ ถูกค้นพบการกระทำที่ผิด ถูกจับได้และรับการลงโทษน้อยมาก

คำนิยามศัพท์

การบริหารจัดการความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวได้รับการออกแบบให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ประเมินผลกระทบ และกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าการดำเนินงานในองค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถและเพิ่มมูลค่าให้หน่วยงาน

ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประทุติมิชอบและรับสินบน หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

สินบน Bribery ISO 37001 : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอการสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงิน และไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าว หรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามหน้าที่ของบุคคลนั้น

ของขวัญ : เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออหยาศัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสน่หา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึง ประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิ ที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการ เดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียว และไม่ว่า จะให้เป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือ สิ่งของให้ในภายหลัง

การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ตามธรรมจรรยา: มาตรา 128 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริต พ.ศ. 2561 ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543 ข้อ 3 ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตาม ธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือ บุคคลที่ ให้อภัยในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กัน ตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต: เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบหรือเหตุการณ์ที่อาจจะความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน อาจเกิดขึ้น หรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ในอนาคต ซึ่งหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อเชิงลบ เกิดความสูญเสีย ความเสียหายต่อความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของมหาวิทยาลัย หรือทำให้เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยเบี่ยงเบนไป ซึ่งปัจจัยที่ทำให้เกิดขึ้นอาจมาจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น การเปลี่ยนแปลงนโยบายภาครัฐ นโยบายผู้บริหารหรือเกิดความไม่แน่นอนในการบริหารงาน การขยายตัวหรือการหดตัวทางเศรษฐกิจ ความผันผวนทางการเงิน ความต้องการของผู้รับบริการ กลุ่มประชากร Disruptive Technology สภาพภูมิอากาศ และการเกิดโรค ระบาด (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน) เป็นต้น

ปัจจัยความเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใดและจะเกิดขึ้นได้อย่างไรและทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการความเสี่ยง ในภายหลังได้อย่างถูกต้อง ปัจจัยความเสี่ยงพิจารณาได้จาก

- ปัจจัยภายนอก อาทิเช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย ฯลฯ
- ปัจจัยภายใน อาทิเช่น กฎระเบียบ ข้อบังคับภายในองค์กร ประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่

ระบบการทำงาน ฯลฯ

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง (ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง)

ผลกระทบ (Impact) คือ ความเสียหายที่เกิดขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์กร ทั้งด้านการเงินและไม่ใช่ด้านการเงิน (ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์กรหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง)

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) คือ สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) หมายถึง จำนวน (Amount) หรือ ข้อความ (Statement) ของความเสี่ยงในภาพกว้าง (Broad Level) ที่มหาวิทยาลัยสามารถยอมรับได้ กำหนดขึ้นโดยฝ่ายบริหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์มหาวิทยาลัย เพื่อการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสมการกำหนด Risk Appetite ขึ้นอยู่กับ

- ปัจจัยภายใน ระดับของการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Aversion)
- ปัจจัยภายนอก ระดับของความไม่แน่นอนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของสถาบันการศึกษา

ระดับความเบี่ยงเบนจากระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) คือ ระดับความเบี่ยงเบนจากระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ที่กำหนดไว้ (ตัววัดผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์) เพื่อช่วยให้มหาวิทยาลัยมั่นใจได้ว่าได้มีการดำเนินการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (Risk Appetite : RA) ซึ่งทำให้มหาวิทยาลัยสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้

➤ **ประเมินค่าคะแนนการยอมรับโอกาสที่จะเกิด** หมายถึง การประเมินค่าคะแนนการยอมรับความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์นั้นจะเกิด

➤ **ประเมินค่าคะแนนการยอมรับผลกระทบเมื่อเกิดเหตุการณ์** หมายถึง การประเมินค่าคะแนนการยอมรับความเสียหายที่มีต่อหน่วยงานหากเกิดเหตุการณ์นั้นจริง

การจัดลำดับความเสี่ยง (Risk Rating) เป็นการพิจารณาความเสี่ยงภายใต้มิติของโอกาสเกิดและผลกระทบ ซึ่งการประเมินผลกระทบจะต้องพิจารณาผลกระทบทุกด้านแล้วเลือกผลกระทบที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย โดยอ้างอิงกับตารางเกณฑ์ผลกระทบที่แสดงไว้ หากระดับค่าคะแนนทั้งโอกาสเกิดและผลกระทบของความเสี่ยงใดไม่อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ให้นำความเสี่ยงนั้นไปวางแผนบริหารจัดการโดยคำนึงถึงต้นทุนที่ใช้ในการจัดการกับคุณค่าหรือผลประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

คะแนนความเสี่ยง หมายถึง การให้ค่าคะแนนของความเสี่ยง (ตัวเลข) โดยนำระดับของโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย คูณ ผลกระทบของความเสี่ยง ซึ่งจะทำให้ทราบว่าในแต่ละเหตุการณ์ความเสี่ยงมีค่าคะแนนมากน้อยเพียงใด เพื่อให้หน่วยงานสามารถทราบความรุนแรงของความเสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยง และนำคะแนนดังกล่าวมาจัดลำดับความสำคัญ ว่าควรพิจารณาดำเนินการตามวิธีการลดความเสี่ยงที่มีค่าคะแนนสูงสุดก่อน โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

สูตร : โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย x ผลกระทบของความเสี่ยง = ค่าคะแนนความเสี่ยง

แผนผังเมทริกซ์ (Risk Matrix)

ผลกระทบ (I)	แผนผังเมทริกซ์ (Risk Matrix)					
5	M/5	H/10	H/15	E/20	E/25	
4	M/4	M/8	H/12	H/16	E/20	
3	L/3	M/6	M/9	H/12	H/15	
2	L/2	L/4	M/6	M/8	H/10	
1	L/1	L/2	L/3	M/4	M/5	
0	1	2	3	4	5	

โอกาส (L)		
ขอเขตพื้นที่		
E	=	ความเสี่ยงสูงมาก (Extreme Risk , E)
H	=	ความเสี่ยงสูง (High Risk ,H)
M	=	ความเสี่ยงปานกลาง (Medium Risk , M)
L	=	ความเสี่ยงต่ำ (Low Risk , L)

ตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicator : KRI) คือ ตัวบ่งชี้ความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่จะช่วยติดตามความเสี่ยง รวมถึงเป็นสัญญาณเตือนภัย เพื่อให้สามารถคาดการณ์เหตุการณ์ความเสี่ยงในอนาคต และมีมาตรการป้องกันก่อนเกิดเหตุการณ์ความเสียหาย โดยใช้สถิติและ/หรือการวัดความเสี่ยงจากการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ดัชนีตัวชี้วัดความเสี่ยงอาจมีหลายตัวก็ได้ ขึ้นอยู่กับการระบุสาเหตุความเสี่ยง หรือปัจจัยข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มของระดับความเสี่ยง สามารถใช้เป็นตัวเตือนภัยล่วงหน้าได้ (Warning Sign) เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงใช้เพื่อการติดตามและเฝ้าระวังเหตุการณ์ความเสี่ยงในแต่ละช่วงเวลา

ส่วนที่ 2

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องทำการพิจารณาคัดเลือกงานหรือกระบวนการจากภารกิจในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมินโดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

ประเภทของความเสี่ยงการทุจริต 4 ประเด็น ดังนี้

1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
2. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การบริหารตามภารกิจ
3. การจัดซื้อจัดจ้าง
4. การบริหารงานบุคคล
 - ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อนคาดหมายได้ว่ามีโอกาสเกิดสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
 - ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคตปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

❖ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงหน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ ด้านโอกาส ด้านผลกระทบ และการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
- ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

เกณฑ์การประเมินระดับความเสี่ยง : โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย

ระดับ/คะแนน	โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood : L)	
	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ
5 (สูงมาก)	<ul style="list-style-type: none"> เกิดขึ้นมากกว่า 10 ครั้ง/ต่อปี 	<ul style="list-style-type: none"> มีโอกาสในการเกิดขึ้นเป็นประจำ/หรือเกือบทุกครั้ง/
4 (สูง)	<ul style="list-style-type: none"> 6-10 ครั้งต่อปี 	<ul style="list-style-type: none"> มีโอกาสในการเกิดขึ้นค่อนข้างสูงหรือบ่อย ๆ
3 (ปานกลาง)	<ul style="list-style-type: none"> 4-5 ครั้งต่อปี 	<ul style="list-style-type: none"> มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2 (น้อย)	<ul style="list-style-type: none"> 2-3 ครั้งต่อปี 	<ul style="list-style-type: none"> อาจมีโอกาสดังเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1 (น้อยมาก)	<ul style="list-style-type: none"> เกิดขึ้นไม่เกิน 1 ครั้งต่อปี 	<ul style="list-style-type: none"> มีโอกาสเกิดขึ้นยาก/หรือไม่เกิดขึ้นเลย

เกณฑ์การประเมินระดับความเสี่ยง : ผลกระทบความรุนแรงและมูลค่าความเสียหาย

ระดับ	ผลกระทบ/ความเสียหายด้านการทุจริต (Impact : I)
5 (สูงมาก)	<ul style="list-style-type: none"> เป็นข่าวทางสถานีโทรทัศน์/สื่อสิ่งพิมพ์/สื่อสังคมออนไลน์ เสียภาพลักษณ์ ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส ความเชื่อมั่นในการบริหารงานระดับประเทศ และต่างประเทศ เกิดความสูญเสียเวลาและทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินตั้งแต่ 10 ล้านบาท ขึ้นไป ร้ายแรงเกิดการฟ้องร้องดำเนินคดีและเรียกร้องค่าเสียหายที่สำคัญ ซึ่งเป็นคดีที่สำคัญมาก รวมถึงการฟ้องร้องที่เกิดจากการรวมตัวกันของผู้ที่ได้รับความเสียหาย
4 (สูง)	<ul style="list-style-type: none"> เป็นข่าวบนสื่อสังคมออนไลน์ เสียภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส ความเชื่อมั่น ในการบริหารงานระดับประเทศ เกิดความสูญเสียเวลาและทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินตั้งแต่ 5,000,000 บาท – 10,000,000 บาท กระทบมากในการละเมิดข้อกฎหมายที่สำคัญ
3 (ปานกลาง)	<ul style="list-style-type: none"> เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ เสียภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส ความเชื่อมั่น ในการบริหารงานภายในมหาวิทยาลัย อย่างกว้างขวาง เกิดความสูญเสียเวลาและทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินตั้งแต่ 1,000,000 บาท – 5,000,000 บาท กระทบปานกลางในการฝ่าฝืนกฎ ข้อกฎหมายที่สำคัญที่มีการสอบสวนหรือรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการดำเนินคดีและ/ หรือเรียกร้อง ค่าเสียหายหากเป็นไปได้

ระดับ	ผลกระทบ/ความเสียหายด้านการทุจริต (Impact : I)
2 (น้อย)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เกิดการชุกชุม วิวาทษ์วิจารณ์ การบริหารงานภายในมหาวิทยาลัย ▪ เกิดความสูญเสียเวลาและทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินตั้งแต่ 100,000 - 1,000,000 บาท ▪ กระทบเล็กน้อยในการฝ่าฝืนกฎระเบียบ ข้อบังคับและการละเมิดข้อกำหนด แต่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย
1 (น้อยมาก)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส ความเชื่อมั่นของมหาวิทยาลัย ▪ เกิดความสูญเสียเวลาและทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ไม่เกิน 100,000 บาท ▪ แทบไม่กระทบเลย

❖ ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตโดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

การค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัด จากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยีไม่มีหรือไม่พอ บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเอียดการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับสูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 โดยตารางการระบุ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

❖ **ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต**

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม ลดโอกาส และให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตอันดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม จะถูกเลือกในลำดับต่อมา และสีเหลืองจะพิจารณาไม่ดำเนินการในแผนก็ได้ แต่ต้องมีมาตรการควบคุม และมาตรการการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลายหลายวิธีการ ส่วนงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบกัน

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ให้นำมาตรการการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของส่วนงานที่มีอยู่ในปัจจุบันมาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติม) เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรฐานการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้

และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการยืนยันว่ามาตรการการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพพบน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่ หากพบว่ารูปแบบการทุจริตมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act)

ระดับ	คำอธิบาย
	การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ส่วนงานมีในปัจจุบัน
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิภาพการควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหาย อย่างไรก็ตามมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ความเสี่ยงด้านการทุจริต (Fraud Risk) คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุมภายใน มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีมติเห็นชอบให้ส่วนงาน/หน่วยงานจัดทำ การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต และจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง และกำหนดมาตรการ/กิจกรรมควบคุม เชิงป้องกันไว้ล่วงหน้า รวมถึงมีการควบคุมภายในที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการป้องกันการทุจริต ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่า หน่วยงานประเมินค่าระดับความเสี่ยงได้ ต่ำ- ปานกลาง

อ้างอิง : มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน มหาวิทยาลัยแม่โจ้ คราวประชุมครั้งที่ 2/2566 เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2566 คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย คราวประชุมครั้งที่ 22/2566 เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 (แนวทางการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

1. การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk Identification)

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้พิจารณาการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ/พันธกิจของหน่วยงานแล้ว เห็นว่า กระบวนการที่อาจพบความเสี่ยงต่อการทุจริตในแต่ละประเด็นมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ให้คะแนนความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง (แยกตามสี)

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน	พันธกิจ/ภารกิจ/กระบวนการ/การดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น	การประเมินความเสี่ยง			
			โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ค่าคะแนน (L x I)	ระดับความเสี่ยง
1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558						
<p>หมายเหตุ : มหาวิทยาลัยไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558</p>						
2. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การบริหารตามพันธกิจ/ภารกิจ	2.1 กระบวนการขอใช้ทรัพย์สินที่มีตัวตนและไม่มีตัวตนที่เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย	<ul style="list-style-type: none"> การใช้อำนาจ /ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับเงิน, สิ่งของ, สินบน ,ของขวัญและของรางวัลทั้งส่วนรวมและส่วนตัว /การทุจริตคอร์รัปชัน ในการอำนวยความสะดวกในการให้บริการในการใช้สินทรัพย์ของมหาวิทยาลัย และ/หรือการเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่ม หรือพวกพ้องในการใช้ทรัพย์สินของราชการ โดยไม่เป็นไปตามกฎระเบียบ 	2	5	10	สูง

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน	พันธกิจ/ภารกิจ/กระบวนการงาน/การดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น	การประเมินความเสี่ยง			
			โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ค่าคะแนน (L x I)	ระดับความเสี่ยง
	2.2 กระบวนการงานการรับเข้านักศึกษาใหม่	<ul style="list-style-type: none"> การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากการรับนักศึกษา 	1	2	2	ต่ำ
	2.3 กระบวนการงานการบริหารจัดการด้านการศึกษา/การให้บริการนักศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากนักศึกษา เพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ /อาทิ การให้คะแนน/การแก้เกรด/การแก้ผลการเรียน/การทำวุฒิปลอมของนักศึกษา/การทำวุฒิปลอมอาจารย์ของผู้สอน เป็นต้น 	1	2	2	ต่ำ
	2.4 กระบวนการงานขอทุนการวิจัยและบริการวิชาการ	<ul style="list-style-type: none"> การใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ขอทุนวิจัยรายใดรายหนึ่ง และ/หรือการเรียกรับสินบนเพื่อให้ได้รับการอนุมัติงานวิจัย 	1	3	3	ต่ำ
	2.5 กระบวนการรับ-จ่ายเงิน / การยืมเงินทตรง	<ul style="list-style-type: none"> การมีส่วนได้ส่วนเสีย เอื้อประโยชน์ ด้านการเงิน-การบัญชี-การยืมเงินทตรง อาทิ นำไปใช้ส่วนตัว-ส่วนรวม และ/หรือการแก้ไขเอกสารหรือตกแต่งหรือปลอมแปลงเอกสารหลักฐานด้านการเงิน 	3	5	15	สูง

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน	พันธกิจ/ภารกิจ/กระบวนการงาน/การดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น	การประเมินความเสี่ยง			
			โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ค่าคะแนน (L x I)	ระดับความเสี่ยง
3. การจัดซื้อจัดจ้าง	3.1 กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	<ul style="list-style-type: none"> การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับเงิน, สิ่งของ, สินบน, ของขวัญและของรางวัลทั้งส่วนรวมและส่วนตน / การทุจริตคอร์รัปชัน / การมีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ และ/หรือผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ/ผู้รับจ้าง 	4	5	20	สูงมาก
		<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่จัดทำร่างขอบเขตงาน/รายละเอียดการจ้าง (TOR) หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะพัสดุ ครุภัณฑ์ หรือแบบรูปรายการมีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอทำให้เกิดการแข่งขันราคาที่ไม่เป็นธรรม โดยอาจเป็นการเอื้อประโยชน์ ให้แก่ผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่ง 	2	5	10	สูง
		<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีผลประโยชน์ร่วมกับคู่สัญญา เช่น ความสนิทสนมส่วนตัวที่สามารถเอื้อประโยชน์ร่วมกัน 	3	5	15	สูง

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน	พันธกิจ/ภารกิจ/กระบวนการงาน/การดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น	การประเมินความเสี่ยง			
			โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ค่าคะแนน (L x I)	ระดับความเสี่ยง
		<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ไม่ได้ตรวจเช็คพัสดุจริง หรือตรวจรับไม่ครบถ้วนตามรายการ/รายละเอียดของ TOR เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้าง หรือประวิงเวลาเพื่อเรียกรับผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง 	3	5	15	สูง
4. การบริหารงานบุคคล	4.1 กระบวนการคัดเลือกเข้าปฏิบัติงาน	<ul style="list-style-type: none"> การใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้แก่พวกพ้องในการเข้าสมัครงาน และหรือให้แก่ผู้เข้าสอบรายใดรายหนึ่ง เพื่อให้ได้รับเลือกเข้าปฏิบัติงาน 	1	5	5	ปานกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกสินบนจากผู้สมัครงานเพื่อแลกกับการได้รับเลือกเข้าปฏิบัติงาน 	1	4	4	ต่ำ
	4.2 กระบวนการคัดเลือกบุคลากรเพื่อรับทุน	<ul style="list-style-type: none"> ใช้อำนาจหน้าที่ เอื้อประโยชน์ ให้แก่ผู้ขอทุนรายใดรายหนึ่ง ที่ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน 	1	4	4	ต่ำ

เกณฑ์การให้คะแนนค่าโอกาสของการทุจริต :

ระดับ/คะแนน	โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood : L)	
	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ
5 (สูงมาก)	▪ เกิดขึ้นมากกว่า 10 ครั้ง/ต่อปี	▪ มีโอกาสในการเกิดขึ้นเป็นประจำ/หรือเกือบทุกครั้ง/
4 (สูง)	▪ 6-10 ครั้งต่อปี	▪ มีโอกาสในการเกิดขึ้นค่อนข้างสูงหรือบ่อย ๆ
3 (ปานกลาง)	▪ 4-5 ครั้งต่อปี	▪ มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2 (น้อย)	▪ 2-3 ครั้งต่อปี	▪ อาจมีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1 (น้อยมาก)	▪ เกิดขึ้นไม่เกิน 1 ครั้งต่อปี	▪ มีโอกาสเกิดขึ้นยาก/หรือไม่เกิดขึ้นเลย

ประเมินระดับความเสี่ยง ผ่าน Risk Matrix

แผนผังเมทริกซ์ (Risk Matrix)

ผลกระทบ (I)

5	M/5	H/10	H/15	E/20	E/25
4	M/4	M/8	H/12	H/16	E/20
3	L/3	M/6	M/9	H/12	H/15
2	L/2	L/4	M/6	M/8	H/10
1	L/1	L/2	L/3	M/4	M/5
0	1	2	3	4	5

เกณฑ์การให้ค่าคะแนนค่าผลกระทบ :

ระดับ	ผลกระทบ/ความเสียหายด้านการทุจริต (Impact : I)
5 (สูงมาก)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เป็นข่าวทางสถานีโทรทัศน์/สื่อสิ่งพิมพ์/สื่อสังคมออนไลน์ เสียภาพลักษณ์ ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส ความเชื่อมั่นในการบริหารงานระดับประเทศ และต่างประเทศ ▪ เกิดความสูญเสียเวลาและทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินตั้งแต่ 10 ล้านบาท ขึ้นไป ▪ ร้ายแรงเกิดการฟ้องร้องดำเนินคดีและเรียกร้องค่าเสียหายที่สำคัญ ซึ่งเป็นคดีที่สำคัญมากรวมถึงการฟ้องร้องที่เกิดจากการรวมตัวกันของผู้ที่ได้รับความเสียหาย
4 (สูง)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เป็นข่าวบนสื่อสังคมออนไลน์ เสียภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส ความเชื่อมั่น ในการบริหารงานระดับประเทศ ▪ เกิดความสูญเสียเวลาและทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินตั้งแต่ 5,000,000 บาท - 10,000,000 บาท ▪ กระทบมากในการละเมิดข้อกฎหมายที่สำคัญ
3 (ปานกลาง)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ เสียภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส ความเชื่อมั่น ในการบริหารงานภายในมหาวิทยาลัย อย่างกว้างขวาง ▪ เกิดความสูญเสียเวลาและทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินตั้งแต่ 1,000,000 บาท - 5,000,000 บาท ▪ กระทบปานกลางในการฝ่าฝืนกฎ ข้อกฎหมายที่สำคัญที่มีการสอบสวนหรือรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการดำเนินคดีและ/ หรือเรียกร้องค่าเสียหายหากเป็นไปได้
2 (น้อย)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เกิดการขูขบขู่ วิพากษ์วิจารณ์ การบริหารงานภายในมหาวิทยาลัย ▪ เกิดความสูญเสียเวลาและทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินตั้งแต่ 100,000 - 1,000,000 บาท ▪ กระทบเล็กน้อยในการฝ่าฝืนกฎระเบียบ ข้อบังคับและการละเมิดข้อกฎหมาย แต่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย
1 (น้อยมาก)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส ความเชื่อมั่นของมหาวิทยาลัย ▪ เกิดความสูญเสียเวลาและทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ไม่เกิน 100,000 บาท ▪ แทบไม่กระทบเลย

ขอเขตพื้นที่/คำอธิบาย		
E	=	ความเสี่ยงสูงมาก (Extreme Risk , E)
H	=	ความเสี่ยงสูง (High Risk ,H)
M	=	ความเสี่ยงปานกลาง (Medium Risk , M)
L	=	ความเสี่ยงต่ำ (Low Risk , L)

2. แผนและมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ทั้งนี้ เมื่อทำการประเมินและวิเคราะห์เหตุการณ์ที่อาจจะเกิดความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ตามตารางที่ 1 ตามแนวทางคู่มือการประเมินการทุจริต พบว่า มีความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต สูง - สูงมาก จากข้อมูลอ้างอิง : รายงานข้อมูลข้อร้องเรียนการทุจริต ปีงบประมาณ 2566 รายงานผลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ 2563 -2566 รายงานผลการสอบสวนหาข้อเท็จจริง ปีงบประมาณ 2563 -2566 รายงานปฏิบัติดีงานประจำปีงบประมาณ 2563 - 2566 กองตรวจสอบภายใน ทั้งนี้ จากในอดีตถึงปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมีการป้องกันและเฝ้าระวังเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต จึงได้กำหนดมาตรการและวิธีการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

แผนและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้				
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567				
เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมที่มี	มาตรการควบคุมในการบริหารความเสี่ยง ปี 2567	ส่วนงานผู้รับผิดชอบ
1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558				
หมายเหตุ : มหาวิทยาลัยไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ไม่มีพันธกิจ/ภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558				
2. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การบริหารตามพันธกิจ/ภารกิจ				
2.1 การใช้อำนาจ ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับเงิน, สิ่งของ, สินบน ,ของขวัญและของรางวัลทั้งส่วนรวมและส่วนตน /การทุจริตคอร์รัปชันในการอำนวยความสะดวกในการให้บริการใน	10 สูง 	 กำหนดบทลงโทษทางวินัย และปฏิบัติจริงตามบทลงโทษ/และมีมาตรการลงโทษผู้ที่กระทำผิด เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน	 ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ฝ่ายกฎหมาย ▪ กองกลาง ▪ ฝ่ายสื่อสารองค์กร

**แผนและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมที่มี	มาตรการควบคุมในการบริหารความเสี่ยง ปี 2567	ส่วนงานผู้รับผิดชอบ
การใช้สินทรัพย์ของมหาวิทยาลัย และ/หรือ การเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่ม หรือพวกพ้องในการใช้ทรัพย์สินของราชการ โดยไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ		<ul style="list-style-type: none"> ✓ จัดให้มีการรับซื้อร่องเรียนเข้าสู่กระบวนการรับซื้อร่องเรียนตลอด การกำหนดมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้แจ้งเบาะแส ✓ สร้างเครือข่าย เผื่อระวังความเสี่ยง ✓ รณรงค์ และส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรทุกหน่วยงานมีคุณธรรมและดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ 	<p>หน้าที่ (No Gift Policy) พร้อมเผยแพร่เอกสารทุกช่องทาง</p> <p>➤ จัดให้มีการรับซื้อร่องเรียน เข้าสู่กระบวนการรับซื้อร่องเรียน โดยผ่านคณะกรรมการพิจารณาซื้อร่องเรียน เพื่อดำเนินการให้ทันต่อเวลา และทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตลอดการกำหนดมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้แจ้งเบาะแส</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กองคลัง ▪ กองบริหารงานวิจัย ▪ สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร
2.2 การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากการรับนักศึกษา	<p align="center">2 ต่ำ</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ จัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ✓ กำหนดเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้สมัครคัดเลือก 	<p>➤ เผยแพร่ช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบบนระบบเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย</p>	
2.3 การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากนักศึกษา เพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ /อาทิ การให้คะแนน/การแก้เกรด/การแก้ผลการเรียน/การทำวุฒิปลอมของนักศึกษา/การทำวุฒิปลอมอาจารย์ของผู้สอน เป็นต้น	<p align="center">2 ต่ำ</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ อบรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในการทำงาน ✓ แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนประจำสถาบัน 	<p>➤ ประชาสัมพันธ์คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานการขออนุญาตในการยืมทรัพย์สินอย่างถูกต้องแก่บุคลากร</p>	

แผนและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมที่มี	มาตรการควบคุมในการบริหารความเสี่ยง ปี 2567	ส่วนงานผู้รับผิดชอบ
2.4 การใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ขอทุนวิจัยรายใดรายหนึ่ง และ/หรือการเรียกรับสินบนเพื่อให้ได้รับการอนุมัติงานวิจัย	3 ต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการเลี้ยงและใช้สัตว์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ✓ แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ 		
2.5 การมีส่วนได้ส่วนเสีย เอื้อประโยชน์ ด้านการเงิน-การบัญชี-การยืมเงินตรง อานทินำไปใช้ส่วนตัว-ส่วนรวม และ/หรือการแก้ไขเอกสารหรือตกแต่ง หรือปลอมแปลงเอกสารหลักฐานด้านการเงิน	15 สูง 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานระเบียบข้อบังคับในเรื่องต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะด้านการเงินและพัสดุ ✓ ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่บุคลากรเพื่อให้เบิกได้อย่างถูกต้อง ✓ ตรวจสอบการขอเบิกเงินให้เป็นไปตามระเบียบ ✓ บันทึกการรับเงินเข้าระบบ ERP ระบบการเงินรับ (e-Fin) ทุกวัน และนำเงินฝากธนาคารในวันถัดไป ✓ จัดทำใบนำส่งภายในวันถัดไปหลังจากที่นำเงินฝากธนาคาร 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ เผยแพร่กรณีศึกษาการลงโทษทางวินัยเมื่อมีการทุจริต ➤ จัดทำระเบียบการยืม-คืนเงินตรง ➤ กำหนดให้การยืมเงิน – คืนเงินผ่านระบบธนาคาร เพื่อแสดงหลักฐานที่ชัดเจน ➤ สร้างความเข้าใจในการตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงินแก่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> ● ฝ่ายกฎหมาย ● กองคลัง ● กองตรวจสอบภายใน

**แผนและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมที่มี	มาตรการควบคุมในการบริหารความเสี่ยง ปี 2567	ส่วนงานผู้รับผิดชอบ
		<ul style="list-style-type: none"> ✓ รายงานข้อมูลในรายงานนับเงินสดย่อยประจำวัน 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ สร้างความเข้าใจ หรือให้ความรู้ระเบียบหลักเกณฑ์ยืมเงินราชการ และเงินทดรองราชการ (การยืมเงิน การชดใช้เงินยืม และการเร่งรัดติดตามสัญญาเงินยืม) 	
3. การจัดซื้อจัดจ้าง				
<p>3.1 การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับเงิน, สิ่งของ, สินบน ของขวัญและของรางวัลทั้งส่วนรวมและส่วนตน /การทุจริตคอร์รัปชัน /การมีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ และ/หรือผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ/ผู้รับจ้าง</p>	<p>10</p> <p>สูง</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ กำหนดบทลงโทษทางวินัย ✓ สร้างเครือข่าย ฝ้าระวังความเสี่ยง ✓ จัดให้มีระบบรับข้อร้องเรียน ✓ ตรวจสอบรายละเอียดการจัดซื้อจัดจ้างโดยมีขั้นตอนการอนุมัติเป็นลำดับขั้นโดยเริ่มจากผู้ขอจัดหา ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ /หัวหน้าหน่วยพัสดุ /หัวหน้างานคลังและพัสดุ ผู้อำนวยการ/รองคณบดีที่ได้รับมอบหมาย และคณบดี เพื่อป้องกันการทุจริต 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ประกาศ นโยบายไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) พร้อมเผยแพร่เอกสารทุกช่องทาง ➤ เผยแพร่ช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบบนระบบเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย ➤ เผยแพร่กรณีศึกษาการลงโทษทางวินัยเมื่อมีการทุจริต 	<ul style="list-style-type: none"> ● ฝ่ายกฎหมาย ● กองคลัง ● กองตรวจสอบภายใน ● ฝ่ายสื่อสารองค์กร ● กองกลาง/งานสภาพนักงาน
<p>3.2 คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่จัดทำร่างขอบเขตงาน/รายละเอียดการจ้าง (TOR) หรือรายละเอียดคุณสมบัติ</p>	<p>15</p> <p>สูง</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุให้เหมาะสมกับพัสดุที่ได้รับอนุมัติให้จัดหา 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ทบทวนกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ 	

**แผนและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมที่มี	มาตรการควบคุมในการบริหารความเสี่ยง ปี 2567	ส่วนงานผู้รับผิดชอบ
ลักษณะเฉพาะพัสดุ ครุภัณฑ์ หรือแบบรูปรายการมีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอทำให้เกิดการแข่งขันราคาที่ไม่เป็นธรรม โดยอาจเป็นการเอื้อประโยชน์ ให้แก่ผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่ง			เพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างในการกระทำการทุจริต ➤ กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ หรือ จัดการฝึกอบรมที่มีสาระด้านมาตรฐานทางจริยธรรม และประมวลจริยธรรมของบุคลากร	
3.3 คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีผลประโยชน์ร่วมกับคู่สัญญา เช่น ความสนิทสนมส่วนตัวที่สามารถเอื้อประโยชน์ร่วมกัน	15 สูง 			
3.4 คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ไม่ได้ตรวจเช็คพัสดุจริง หรือตรวจรับไม่ครบถ้วนตามรายการ/รายละเอียดของ TOR เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้าง หรือประวิงเวลาเพื่อเรียกรับผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	15 สูง 			
4. การบริหารงานบุคคล				
4.1 การใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้แก่พวกพ้อง ในการเข้าสมัครงาน และหรือให้แก่ผู้เข้า	5 ปานกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ กำหนดบทลงโทษทางวินัย ✓ สร้างเครือข่าย เฝ้าระวังความเสี่ยง 		<ul style="list-style-type: none"> ● ฝ่ายกฎหมาย

**แผนและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมที่มี	มาตรการควบคุมในการบริหารความเสี่ยง ปี 2567	ส่วนงานผู้รับผิดชอบ
สอบรายใดรายหนึ่ง เพื่อให้ได้รับเลือกเข้าปฏิบัติงาน		<ul style="list-style-type: none"> ✓ จัดให้มีระบบรับข้อร้องเรียน ✓ จัดทำประกาศ มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ เผยแพร่ช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียน การทุจริตและประพฤติมิชอบบนระบบเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย 	<ul style="list-style-type: none"> ● กองบริหารทรัพยากรบุคคล
4.2 การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกสินบนจากผู้สมัครงานเพื่อแลกกับการได้รับเลือกเข้าปฏิบัติงาน	<p align="center">4 ต่ำ</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ พัฒนา/แก้ไขปรับปรุง ข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยการบริหารงานบุคคล เพื่อให้ทันสมัยพร้อมใช้ เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ประกาศ นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) 	<ul style="list-style-type: none"> ● ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
4.3 การใช้อำนาจหน้าที่ เอื้อประโยชน์ ให้แก่ผู้ขอทุนรายใดรายหนึ่ง ที่ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน	<p align="center">4 ต่ำ</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ จัดทำประกาศรับสมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย เป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมประกาศเผยแพร่สู่สาธารณะชนอย่างกว้างขวาง 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ จัดทำประกาศการรับสมัครเป็นลายลักษณ์อักษร มีกระบวนการรับสมัครเป็นไปตามระเบียบที่กำหนด พร้อมเผยแพร่ต่อสาธารณะชนอย่างกว้างขวาง และสามารถตรวจสอบได้ ➤ จัดทำหลักเกณฑ์/ คู่มือ/แนวทางเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลให้มีสิทธิเข้ารับทุนตามเกณฑ์ประกาศของมหาวิทยาลัย เป็นลายลักษณ์อักษร 	<ul style="list-style-type: none"> ● ฝ่ายสื่อสารองค์กร

3. ผลการดำเนินงานตามมาตรการในการบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้ทำการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตลอดจนการกำหนดมาตรการในการบริหารความเสี่ยง โดยมีผลการดำเนินงานตามมาตรการในการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวม ประจำปีงบประมาณ 2566

เหตุการณ์ความเสี่ยง ข้อมูลปี 2566	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินงานตามมาตรการในการบริหารความเสี่ยง
1. การเบิกจ่ายเงินที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบ/หรือไม่มีระเบียบรองรับ	4*5 สูงมาก 	<ol style="list-style-type: none"> กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ระเบียบข้อบังคับในเรื่องต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะด้านการเงินและพัสดุ ตรวจสอบการขอเบิกเงินให้เป็นไปตามระเบียบ ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่บุคลากรเพื่อให้เบิกได้อย่างถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ การเบิกจ่ายเงิน ในทุกขั้นตอนจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเฉพาะการเขียนเช็คสั่งจ่าย ✓ มหาวิทยาลัย โดยวิทยาลัยบริหารศาสตร์ จัดโครงการส่งเสริมจรรยาบรรณ ในเรื่องความซื่อสัตย์และความโปร่งใสในการดำเนินงาน ○ กองคลัง ร่วมกับกองตรวจสอบภายใน ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่บุคลากร ในการเบิก-จ่ายเงิน อย่างเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุด หรือไม่เกิดขึ้นเลย
2. การทุจริตด้านการรับ-จ่ายเงิน	4*5 สูงมาก 	<ol style="list-style-type: none"> บันทึกการรับเงินเข้าระบบ ERP ระบบการเงินรับ (e-Fin) ทุกวัน และนำเงินฝากธนาคารในวันถัดไป จัดทำใบนำส่งภายในวันถัดไปหลังจากที่นำเงินฝากธนาคาร 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ การจ่ายเงินโดยวิธีการโอนผ่านระบบ KTB Corporate Online ในทุกขั้นตอนจะต้องปฏิบัติให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการรับเงิน และการจ่ายเงินของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

เหตุการณ์ความเสี่ยง ข้อมูลปี 2566	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินงานตามมาตรการในการบริหารความเสี่ยง
		3. รายงานข้อมูลในรายงานนับเงินสดย่อยประจำวัน 4. แบ่งแยกหน้าที่ด้านผู้รับเงินกับผู้บันทึกบัญชีออกจากกัน 5. รายงานทางการเงิน (รายรับ-รายจ่าย) ทุกไตรมาส	<ul style="list-style-type: none"> ✓ มีคำสั่งแต่งตั้งเป็นลายลักษณ์อักษรแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในระบบ เช่น ผู้ดูแล ระบบ ผู้ทำรายการ ผู้อนุมัติรายการ ✓ มหาวิทยาลัยมีการแบ่งหน้าที่การปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมให้แก่บุคลากรด้านการเงินและบัญชี ✓ ตรวจสอบหลักฐานประกอบการจ่ายรับ-เงิน การประกอบการอนุมัติอย่างเคร่งครัด ถูกต้อง ครบถ้วน
3. การทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	5*5 สูงมาก 	1. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุให้เหมาะสมกับพัสดุที่ได้รับอนุมัติให้จัดหา 2. ตรวจสอบรายละเอียดการจัดซื้อจัดจ้างโดยมีขั้นตอนการอนุมัติเป็นลำดับขั้นโดยเริ่มจากผู้ขอจัดหา ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ /หัวหน้าหน่วยพัสดุ /หัวหน้างานคลังและพัสดุ ผู้อำนวยการ/รองคณบดีที่ได้รับมอบหมาย และคณบดี เพื่อป้องกันการทุจริต 3. เมื่อมีการจัดหาพัสดุ จะทำการเปรียบเทียบราคาให้มีความคุ้มค่าและเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์หรือแนวทางการจัดจ้่างขอบเขตงาน/รายละเอียดการจ้าง/คุณลักษณะครุภัณฑ์ ของกรมบัญชีกลางและคู่มือการบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนให้ส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยรับทราบถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ✓ แต่งตั้งทีมที่ปรึกษาด้านการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้คำปรึกษานักวิชาการพัสดุนรุ่นใหม่ จากบุคลากรซึ่งดำรงตำแหน่ง นักวิชาการพัสดุชำนาญการพิเศษ ขึ้นไป ✓ ทุกส่วนงานมีการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ก่อนดำเนินการจัดหาพัสดุ ครุภัณฑ์/จัดจ้าง โดยต้องจัดทำแผนและประกาศเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พักฐุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ข้อ 11

เหตุการณ์ความเสี่ยง ข้อมูลปี 2566	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินงานตามมาตรการในการบริหารความเสี่ยง
			<p>✓ ให้มีการเปิดเผยข้อมูล กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง บนหน้าเว็บไซต์ของ ส่วนงานและมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมถึงขั้นตอนและกระบวนการปฏิบัติงาน และการให้บริการ ที่มี มาตรฐานและมีความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ</p>
4. การใช้ทรัพย์สินของ ทางราชการเพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว/ กลุ่ม หรือพวกพ้อง	<p>5*5 สูงมาก</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ 2. จัดทำทะเบียนคุมการยืมพัสดุของหน่วยงานมีการลง ลายมือชื่อยืม-คืน และตรวจสอบการส่งคืนมี ความ ครบถ้วน ถูกต้อง และใช้งานตามปกติ 	<p>○ คู่มือการใช้ทรัพย์สินของทางราชการของมหาวิทยาลัย อยู่ระหว่าง ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ครอบคลุมกฎ ระเบียบ ที่ เกี่ยวข้อง และการขอใช้ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยทุกมิติ</p> <p>✓ จัดทำหลักฐานการยืม เป็นลายลักษณ์อักษร แสดงวัตถุประสงค์ของการ ยืมพัสดุและสถานที่ ที่จะนำพัสดุไปใช้ รวมทั้งกำหนดวันที่จะนำพัสดุ มา ส่งคืนแก่ผู้มีอำนาจให้ยืม ซึ่งผู้ขอยืมพัสดุต้องระบุชื่อนามสกุล ตำแหน่ง หน่วยงานต้นสังกัด และหมายเลข โทรศัพท์เคลื่อนที่เอาไว้ด้วย</p>
5. การเรียกรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด	<p>4*5 สูงมาก</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการกำหนดนโยบายการบริหารงานสุจริต – ตรวจสอบและมีมาตรการลงโทษผู้ที่กระทำผิด 2. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปราม การทุจริต 3. รณรงค์ และส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรทุก หน่วยงานมีคุณธรรมและดำเนินงานด้วยความโปร่งใส 	<p>✓ โครงการฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและความ โปร่งใสในการทำงาน ภายใต้หัวข้อเรื่อง "การป้องกันผลประโยชน์ทับ ซ้อนในการปฏิบัติงาน และสร้างความตระหนักในวัฒนธรรม No gift Policy พร้อมประกาศ นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิด จากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) พร้อมเผยแพร่เอกสารทุก ช่องทาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566</p>

เหตุการณ์ความเสี่ยง ข้อมูลปี 2566	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินงานตามมาตรการในการบริหารความเสี่ยง
		<p>ตรวจสอบได้ เช่น เผยแพร่กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องทุกช่องทาง</p> <p>4. สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ อาทิ เช่นการรับของขวัญ/สินน้ำใจ/ค่าอำนวยความสะดวกต่าง ๆ</p> <p>5. สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังความเสี่ยง</p> <p>6. จัดให้มีการรับข้อร้องเรียน เข้ากระบวนการรับข้อร้องเรียนตลอดจนกำหนดมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้แจ้งเบาะแส</p>	<p>✓ จัดให้มีระบบแจ้งข้อร้องเรียนการทุจริตบนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย และกำหนดมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้แจ้งเบาะแส มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาข้อร้องเรียนจากหน่วยงานภายในและภายนอกและจากสายตรงอธิการบดี พร้อมจัดทำประกาศ แนวปฏิบัติการจัดการข้อร้องเรียน เผยแพร่ให้ทราบเป็นสาธารณะ</p>
<p>6. การกระทำผิด จริยธรรมจรรยาบรรณ ในการดำเนินงานทุกด้าน</p>	<p>4*5</p> <p>สูงมาก</p> 	<p>1. อบรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในการทำงาน</p> <p>2. เสริมสร้างจริยธรรม จรรยาบรรณ และ ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์</p> <p>3. ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอ้างอิงผลงานทางวิชาการ</p> <p>4. เผยแพร่กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องทุกช่องทาง</p>	<p>✓ อบรมความรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ออนไลน์, การประกวดคลิปวิดีโอณรงค์ส่งเสริมด้านคุณธรรมและจริยธรรมจากบุคลากร นักศึกษา และบุคคลทั่วไป</p> <p>✓ โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ และบุคลากรมหาวิทยาลัย ประจำปี 2566 ในหัวข้อเรื่อง "แนวทางปฏิบัติ Dos & Don'ts ลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทาของบุคลากร</p> <p>✓ มหาวิทยาลัยชี้แจงถึงที่มาของการดำเนินการตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการ</p>

เหตุการณ์ความเสี่ยง ข้อมูลปี 2566	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินงานตามมาตรการในการบริหารความเสี่ยง
			<p>รักษาจริยธรรม และร่วมกันทำแบบสอบถามการประเมินตนเอง เพื่อรายงานผลการดำเนินกิจกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรมของมหาวิทยาลัยแม่โจ้</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้โปรแกรมตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดการบอกรับอย่างมีประสิทธิภาพ ✓ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตรได้ออกหนังสือที่ อว 69.19.1.1 /ว235 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2566 เรื่องการแจ้งเตือนการกระทำผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณการวิจัย โดยเนื้อหาให้มีการดำเนินการตามนโยบายงานวิจัยและการลงโทษถ้ามีการกระทำผิดขึ้น ✓ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จัดโครงการฝึกอบรม "จรรยาบรรณการใช้สัตว์ทดลองเพื่องานทางวิทยาศาสตร์" ✓ มีการเผยแพร่เผยแพร่กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องทุกช่องทาง โดยฝ่ายกฎหมาย

ภาคผนวก

คำสั่งมหาวิทยาลัยแม่โจ้
ที่ ๑๔๓๒ / ๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุมภายใน มหาวิทยาลัยแม่โจ้

อนุสนธิตามคำสั่งมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ ๖๐๓/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุมภายใน มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ทั้งนี้ได้มีคำสั่งมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ ๑๔๓๕/๒๕๖๖ เรื่อง ยกเลิกคำสั่งมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.ญาณิน โอภาสพัฒนกิจ) กำกับดูแล กำกับกับการบริหารงาน สั่งและปฏิบัติการแทนอธิการบดี ตั้งแต่วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุมภายใน มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและให้คำสั่งมหาวิทยาลัยแม่โจ้เป็นปัจจุบัน มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงให้ยกเลิกคำสั่งมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ ๖๐๓/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุมภายใน มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ดังนี้

๑. รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์จักรพงษ์ พิมพ์พิมล)	ประธานกรรมการ
๒. รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินยวง)	รองประธานกรรมการ
๓. รองอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์พาวิณ มะโนชัย)	รองประธานกรรมการ
๔. รองอธิการบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ดุษฎี)	กรรมการ
๕. ผู้ช่วยอธิการบดี
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ สัมฤทธิ์สกุล)	กรรมการ
๖. ผู้ช่วยอธิการบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิโรจน์ สินณรงค์)	กรรมการ
๗. ผู้ช่วยอธิการบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา ศรีนฤวรรณ)	กรรมการ
๘. คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๙. คณบดีคณะเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ	กรรมการ
๑๐. คณบดีคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ

๑๑. คณบดีคณะ...

๑๑. คณะบดีคณะพัฒนาการท่องเที่ยว	กรรมการ
๑๒. คณะบดีคณะเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๑๓. คณะบดีคณะพยาบาลศาสตร์	กรรมการ
๑๔. คณบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ	กรรมการ
๑๕. รักษาการแทนคณะบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์	กรรมการ
๑๖. รองคณบดีคณะบริหารธุรกิจ ฝ่ายวางแผน	กรรมการ
๑๗. รองคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ ฝ่ายบริหารและยุทธศาสตร์	กรรมการ
๑๘. รองคณบดีคณะศิลปศาสตร์ ฝ่ายวางแผนและติดตามประเมินผล	กรรมการ
๑๙. รองคณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร ฝ่ายยุทธศาสตร์และพัฒนาองค์กร	กรรมการ
๒๐. รองคณบดีคณะสารสนเทศและการสื่อสาร ฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพการศึกษา	กรรมการ
๒๑. รองคณบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ฝ่ายบริหารและยุทธศาสตร์	กรรมการ
๒๒. รองคณบดีวิทยาลัยพลังงานทดแทน ฝ่ายบริหาร	กรรมการ
๒๓. รองคณบดีวิทยาลัยบริหารศาสตร์ ฝ่ายบริหาร	กรรมการ
๒๔. รองคณบดีคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร ฝ่ายวิชาการและการต่างประเทศ	กรรมการ
๒๕. ผู้ช่วยคณบดีวิทยาลัยนานาชาติ (อาจารย์ ดร.สุธีรา สิริทิกุล)	กรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร	กรรมการ
๒๗. ผู้อำนวยการสำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ	กรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด	กรรมการ
๒๙. ผู้อำนวยการกองแผนงาน สำนักงานมหาวิทยาลัย	กรรมการ
๓๐. ผู้อำนวยการกองพัฒนาคุณภาพ สำนักงานมหาวิทยาลัย	กรรมการและเลขานุการ
๓๑. นางสาวนิตยา ใจกันทา	ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๒. นางสาวหนึ่งฤทัย บุญตวย	ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่กระทรวงการคลังกำหนด
๒. กำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงและการจัดวางการควบคุมภายใน พร้อมจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและจัดวางการควบคุมภายใน รวมถึงการทบทวนและประเมินผลตามแผนบริหารความเสี่ยง และการจัดวางการควบคุมภายใน
๓. ส่งเสริม สนับสนุน กำกับและดูแลให้ทุกส่วนงานจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของส่วนงานให้สอดคล้องกับแผนบริหารความเสี่ยงระดับมหาวิทยาลัย

๔. ส่งเสริม สนับสนุน...

๔. ส่งเสริม สนับสนุน กำกับและดูแลให้ทุกส่วนงานจัดวางการควบคุมภายในของส่วนงานให้สอดคล้องกับรายงานการตรวจสอบระบบของกองตรวจสอบภายใน
๕. รายงานการประเมินความเสี่ยงตามแผนบริหารความเสี่ยง ของมหาวิทยาลัยและส่วนงาน ต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และสภามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ตามลำดับ
๖. รายงานการประเมินความเสี่ยงตามแผนบริหารความเสี่ยง ของส่วนงาน ต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย
๗. รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน ของมหาวิทยาลัยและส่วนงานต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย
๘. รายงานแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในและรายงานผลการประเมินการควบคุมภายใน ระดับมหาวิทยาลัยแก่กระทรวงเจ้าสังกัดภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ
๙. รายงานแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในและรายงานผลการประเมินการควบคุมภายใน ระดับมหาวิทยาลัยแก่ผู้กำกับดูแลภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่จัดวางระบบการควบคุมภายใน แล้วเสร็จ
๑๐. พัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ของมหาวิทยาลัย ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระพล ทองมา)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้